

Lakatos István: Szent György

Büszke vaspaták fennköltén tapossák
a bösz sárkányt, a gyalázatosat.
Ezer év óta, ezer bronzba öntve,
győz mindig a tiszta lovag.

Tudna csak szobrot vagy verset faragni
szegény sárkányok fajzata:
büszke bronzkőrmük alatt nyomorultan
mindig egy szent vonaglana.

Kora tavaszi gondolatok

A változékony, szeleburdi április bármennyire nem akarja, újra tavasz jön.

Lassan, de biztosan megzöldül a mező, s elé kerül az ekevas, hogy új barázdát szántsanak vele. A megújuló természet az emberi lelket is megújulásra készíti. Frissebbnek, lendületesebbnek érezzük magunkat. Megmozdul bennünk a tenni akarás vágya, s friss reménnyel nézünk a jövő felé. Vajon mi fog kikelni a most elvetett magból? Hisszük és bízunk benne, hogy munkánknak lesz eredménye, s a jégeső nem veri el majd a határunk.

Ennek a hónapnak is megvannak a jeles napjai, de a legkiemelkedőbb ezek közül április 24-e, azaz Szent György napja. Ez egy olyan szentnek a napja, akinek élete és mártírhalála példa lehet számunkra. Nem véletlen, hogy lovagkirályunk, Károly Róbert az Ő tiszteletére megalapította (1318) a Szent György-vitézek lovagrendjét (Societas Beati Georgii). E rendnek minden korabeli lovagi erény (istenfélelem, foglyok kiváltása, szegények istápolása, bajtársias érzület ápolása, királyhűség és a haza védelme) kötelességévé tétetett. A legfőbb feladata azonban az Egyház védelme volt! Ezek az erények manapság mintha kikopófélben lennének.

Az egyre anyagiásabb, pénzben mérő világ sajnos sok esetben nem a bajtársias érzület ápolásának, azaz a felebaráti szeretetnek kedvez... Pedig a mai rohanó világunkban a hit mellett erre lenne a legnagyobb szükségünk. Szerintem.

Szent György sok legendás elemmel tarkított életében a sárkányviadal motívuma azt a keresztény meggyőződést fejezi ki, hogy a hit erejével bármit legyőzhetünk. Bízunk tehát, és reméljük, hiszen tavasz jő. Friss szelekkel, új gondolatokkal, új kihívásokkal.



Sárkányölő Szent György (Kolozsvár)

Tarisznyáljunk minél többet belőle

Amikor az ember szemmel látott eseményről próbál írni vagy beszámolni, akkor talán könnyebb dolga van, mint amikor valami olyan dolgot akar megmagyarázni, amelyet mindenki másképpen értékel.

A jelen írásomban kötelességemnek tartom jelezni, hogy csakis az én saját meglátásomat írom le. Vagyis: elgondolkodva az érték szó jelentésén párhuzamba állítom a múltat és jelent, és teszem ezt azért, hogy egyféle lelkiismeret-vizsgálatot tartsak, vajon én hogyan vélekedek e szó jelentésén.

Amikor fiatalabbak voltunk, és időseink meséltek a régmúlt eseményeiről, mi is egyet legyintettünk, mondván: az akkor volt. De ahogy telik az idő, egyre többet foglalkoztat a gondolat, akkor hogy is volt, hogyan tudott és tud az ember megmaradni embernek minden körülmények között.

A megélhetés mindig nagyon nehéz volt, a családfenntartás sok nehézséggel járt. A mindennapi betevő falat előteremtése minden időben nehézséggel járt, reggeltől estig dolgoztak a mezőn, hogy egy évre a családnak tartaléka legyen gabonaféléből. A pénz előteremtése régen favágás, szenezés, kőszaggatás, mészégetés, állattartás által valósult meg.

Jegyzőkönyv a 2008. március 31-én tartott tanácsgyűlésről

A gyűlésen jelen van 13 testületi tag.

A gyűlés napirendi pontjait Ladó András gyűlésvezető elnök ismertette az alábbiak szerint:

- Hargita megye Ifjúsági Igazgatóságával való társulás jóváhagyása az "Örangyal program" támogatására vonatkozóan,
- a szomszéd községekkel való társulás jóváhagyása egy pályázati szakiroda létrehozása céljából,
- a külföldre utazó küldöttség utazási költségei kifizetésének jóváhagyása,
- a közterületen levő épületek bérleti díjának megállapítása,
- a polgármesteri hivatal saját és a helyi tanácsnak alárendelt egységek létszámkeretének jóváhagyása a 2008-as évre,
- a 2008-as évi költségvetés módosításának jóváhagyása,
- adómentesítések jóváhagyása egyes alapítványok részére,
- a 12 tonnás és a 12 t feletti járművek utáni adók módosításának jóváhagyása,

- kérések és más problémák, javaslatok megvitatása.

A napirendi pontok elfogadása után sor került azok ismertetésére és megvitatására.

1.) Az első napirendi pont keretén belül a polgármester ismerteti az előterjesztést és a határozatjavaslatot a Hargita megye Ifjúsági Igazgatóságával való társulás jóváhagyása az "Örangyal program" támogatására vonatkozóan. Ismertette a Hargita megye Ifjúsági Igazgatóságával közösen a Felső-Homoród menti települések (Kápolnás, Szentkeresztbánya, valamint Lövete) által megszervezett "Örangyal program" 2007-es évi tevékenységét, az elért eredményeket, a programra vonatkozó visszajelzéseket, a program megszervezésének fontosságát, valamint a 2008-as évi programot.

A 2008-as évre jóváhagyott költségvetésben a fenti program támogatására be volt tervezve 1.000 lej. A fentiek alapján a testület 13 igen szavazattal jóváhagyta a Hargita megye Ifjúsági Igazgatóságával való társulást az "Örangyal program" támogatására vonatkozóan.

2.) A második napirendi pontra vonatkozóan a polgármester ismertette az előzményeket a pályázati szakiroda létrehozására vonatkozóan, valamint az iroda létrehozásának fontosságát és az erre vonatkozó törvényes előírásokat. A pályázati irótát 5 település hozná létre: Kápolnás, Lövete, Almás, Oklád és Homorodszentmárton, és az iroda központja Lövétén lenne. Az előterjesztés megvitatása után a testület 13 igen szavazattal jóváhagyta a határozatjavaslatot.

3.) A külföldre utazó küldöttség utazási költségeinek kifizetésére vonatkozóan a polgármester ismerteti az előterjesztést és a határozatjavaslatot, amelynek alapos megvitatása után a testület azt a döntést hozta, hogy a már megtörtént utazások költségei teljes egészében fizetődjenek ki (10 igen, 2 ellene és 1 tartózkodó szavazattal), a következő utazásoknál 50% -os hozzájárulást javasolnak.

4.) A közterületen levő épületek bérleti díjának megállapítására vonatkozó előterjesztés hosszas vitát váltott ki, javaslatok hangzottak el, hogy azok az építmények (bódék), amelyek a község központjában vannak elhelyezve, és nem illeszkednek be a környezetbe, és rontják a központ arculatát, bontódjanak le, és ne bérleti díj legyen megállapítva. Az érintett személyek leértékelődnek a hozott döntésről.

5.) A polgármesteri hivatal saját és a helyi tanácsnak alárendelt egységek létszámkeretének jóváhagyása a 2008-as évre vonatkozó előterjesztést a polgármester ismertette.

A tavalyi évhez viszonyítva (jegyző, könyvelő, adófelügyelő, 2 adószedő, mezőgazdasági előljáró, mezőgazdasági tá-

mogatásokkal foglalkozó előljáró, pályázatíró, szociális problémákkal és anyakönyvi problémákkal foglalkozó tisztviselő és előljáró, 1/2 normás tisztviselő, titkárnő, takarítónő; szociális konyha személyzete összesen 4; kultúrotthonnál a kultúrigazgató, 1 norma takarítónő, könyvtáros, 1 norma hagyományápolásra és -megőrzésre oktató személy, részleges munkaszerződéssel karmester, valamint más kulturális tevékenységekkel foglalkozó személy; községgazdálkodásnál 2 szakmunkás, 2 meghatározott időre kötött munkaszerződéssel alkalmazott szakképzetlen személy, 2 éjjeliőr; az I. fokú mozgássérült személyek gondozói) egy fejlesztési szakember és a pályázati irodához irodavezetői állás van javasolva. A határozatjavaslatot a testület elfogadta.

6.) A 2008-as évi költségvetés módosítására vonatkozó előterjesztést a polgármester ismertette. A jóváhagyott költségvetésünket módosítani kell, mivel ebben az évben községünkben két új beruházási munkálat indul (577/1997-es kormányhatározat értelmében), éspedig az ivóvízrendszerünk modernizálása, valamint a 29-es községi út (a községközpontot Kalibáskövel összekötő út) felújítása.

A költségvetést a következő összegekkel kellett módosítani:

a.) 11.500 lej az ivóvízrendszerünk modernizálásának az engedélyeztetési és a közbeszerzési eljárás levezetésére.

b.) 119.000 lej (100.000 lej + ÁFA) pedig a 29-es számú községi út felújítási és modernizálási munkálatok egy részének fedezésére kapott összeg, tehát a költségvetést úgy a bevétel, mint a kiadási részen a fenti összegekkel kell módosítani.

A javaslat szavazat alá bocsátódott, és a jelenlevők 13 igen szavazattal megszavazták.

7.) A községünk közigazgatási területén működő Barnabás és Szent Gellért Alapítvány, amelyeknek fő tevékenysége karitatív és szociális tevékenység (mozgássérült személyek, öregek és más szociálisan rászorult személyek ápolása és foglalkoztatása), adótlórlést kér. Kérésük az adó törvénykönyv (Cod fiscal) előírásai szerint jogos.

Az előterjesztés és a kérések megvitatása után a testület egyetértett, hogy adómentességet kapjon a két alapítvány.

8.) A tavalyi évben a 2008-as évre megállapítottak a helyi adók és illetékek az 571/2003-as számú törvény (utólagos módosításokkal) alapján, de, mivel új módosítás jelent meg, amely a 12 tonnás és a 12 t feletti teherbíró képességű járművek adózására vonatkozik, szükséges ezen járművek utáni adó módosítása a törvényes előírásoknak megfelelően. Az előterjesztés ismertetése után a testület egyetértett a fent említett adók módosításával.

9.) - Ezen napirendi pont keretén belül jóváhagyódott egy asztalosműhely működésére vonatkozó kérés.

- A polgármester ismertette, hogy a csatornázási munkálatok kivitelezésére már meg van hirdetve a nyílt árverezés, a község területén áthaladó megyei út modernizálására is elindult a folyamat, amely a megyei tanács hatáskörébe tartozik.

- A mobiltelefonok hatósugarát szabályozó antennák elhelyezése folyamatban van, a Vodafone megkapta az építési engedélyt, tehát az antenna működésbe helyezése folyamatban van.

- A testületi tagok érdeklődtek, hogy a községi utak javítása, kövezése ebben az évben folytatódik-e, és a latamási út mikor lesz kimérve.

Gyűlésvezető elnök,
Ladó András

Jegyző,
Miklós Ida

Tarisznyáljunk minél többet belőle

folytatás az 1. oldalról

A családfenntartóknak ma is nagy teher nehezedik a vállukra, mert hiába van jó szakmája valakinek, elmondhatjuk, egyre kevesebbnek adatik meg, hogy tanult szakmája után megkapja a jól megérdemelt nyugdíjat. Nagyon soknak a családtól távol kell megküzdenie az anyagi javak előteremtéséért, hányan és hányan hajtják olykor könnyes szemmel a fejüket párnájukra hazagondolva, hogy vajon gyermekeik, szüleik mit csinálnak a családi háznál. Azt hiszem, ide talál az a gondolat, hogy házad lehet száz is, de családi házad csak egy van, és ez a legértékesebb és a legszebb.

Folytathatnánk gondolatunkat az egészségről, hiszen minden nap hálát kellene adnunk a jó Istennek, hogy egészségben felkelhetünk és dolgozhatunk. Hány és hány embertársunknak nehéz az élete, mert valamilyen betegségben szenved. Látogatjuk-e betegeinket, elbeszélgetünk-e velük, átérezvén lesújtott állapotukat? A betegeket látogatni, reményt önteni szívükbe nem kerül anyagiakba, de Isten színe előtt majd a számadáson nagy érték lehet számunkra.

Aztán folytathatnánk eszmei értékekkel, és itt hiszem és vallom, hogy elődeinktől nagyon sokat tanulhattunk, sőt elmondhatjuk, hogy, aki meghallgatta az "ősi" tanácsokat, és valamilyen formában be is tartotta azokat, az az ember egyenes úton jár, és nem fél megküzdeni a nehézségekkel. Aki őseitől hallotta a történelem lefolyását, annak könnyebb volt eligazodni és különbséget tenni az események között. Milyen szép is volt, amikor ünnepnapokon összeültek a szomszédok, rokonok, és ott elbeszélgettek, ki-ki meglátása szerint elmondta véleményét, megosztották egymás között gondjukat-bajukat, a rászorulón mindig segítettek valamilyen formában, ha egyébbel nem tudtak, legalább jó tanáccsal. Rohanó világunkban egyre kevesebb időt szakítunk egymásra, sőt hajlamosak vagyunk megszólalni azokat az embertársainkat, akik még összeülnek, mondván: ezeknek semmi dolguk nincs?

Folytathatjuk gondolatunkat a gyermek-szülő kapcsolatral. Milyen szép és jó volt, amikor a szekéren ült az egész család, menegettek a lovak az erdő felé, és szüleink meséltek, énekeltek, elmutogatták a faluhoz tartozó erdőket, hegyeket, jellegzetességeket. A kaszálás alkalmával a legények és apjuk között fontos beszédek zajlottak le a favágásról, építkezésről, de ugyanakkor az édesanya-leányok között ugyanolyan fontos megbeszélések voltak az asszonyok munkáiról (mosás, szövés, fonás...).

Az egymással való beszélgetés kincs értékű volt akkor. Milyen fájó most, amikor a szülőnek nincs ideje gyermekével elbeszélgetni, ilyenkor a gyermek legközelebbi barátja a televízió és a számítógép lesz. Ne sajnáljuk a gyermekeinkre fordított időt, mert az örök értékű marad számunkra. Ha mindig elhessegetjük magunktól - mondván: most nincs időm rád -, hiába várjuk, hogy felnőtt korában tanácsot kérjen. És lehet, hogy magányában a rossz utat választja.

Lelki értékeinkről gondolkodva ez a néhány gondolat jut eszembe: imádság, becsületesség, tisztesség, erkölcsi tisztaság... Bárhogy is próbáljuk másként magyarázni, mindig ugyanoda jutunk vissza, hogy mit kaptunk a családtól. Ha vallásosak voltak szüleink, ha az imádság nem maradt el a családban, akkor a lelki kis kertünk rendezve

volt, és a mag jó földbe hullott. Templomba nem elküldeni kell a gyerekeinket, hanem elvinni, velük együtt menni, hogy érezze a gyermek, ma ünnepnap van, és hálát adunk közösen a jó Istennek. Milyen sokat és szépet mesélnek a csíksomlyói búcsúkról, milyen nagy volt az előkészület, hogy pünkösdszombatján a gyalogolástól elfáradva, porosan, de lélekben-hitben kitartóan a Szűzanya lábához vigyék örömeiket, bánatukat. Mai idők embere, mi vállalunk-e valamilyen áldozatot, elmegyünk-e egy évben egyszer, hogy a Napba Öltözött Asszonytól pártfogást, erőt, vigasztalást kérjünk? Rá tudunk-e hangolódni a hatalmas tömeggel az imádságra, énekekre, vagy csak egy újfajta kirándulás számunkra ez a nap? Ne feledjük, őseinket a hit tartotta össze, így tudták legyőzni az akadályokat a kálvária rögös útján. Az összefogás-egymásra találás minden időben ott volt az emberek életében. Gondoljunk itt a háborúkra, fogságra, munkahelyre; természeti csapások, tűzvész, építkezések, mind próbára tették emberségünket. Tudtam-e segítő kezet adni a rászorulóknak?

A fogságban, ahol az élet is bizonytalan volt, ott is megtudtak maradni embernek, megosztva egymás között ruháikat, ételmüket, hogy valahogy hazajuthassanak családjaikhoz. Ha a falu valamelyik részét katasztrófa sújtotta, azonnal ott volt a segítő kéz, és a kapu éjjel-nappal nyitva volt a rászoruló befogadására. Milyen szép és jó látni, hogy ma is összegyűl a tenni akarók nagy családja, ha elhangzik a hívó szó: "várunk minden jóindulatú embert kétékezű munkára a javításokhoz". Aki pedig elmegy a hívó szóra, az nemcsak értékes munkát végez, hanem jókedvűen, egymás mellett öreg-fiatal egy szép napot tudhat a magáénak. Sőt, ha a gyermeke délután megkérdezi: hol volt ma, édesapám?, büszkén felelheti: ma szükség volt a temető kert javításánál emberre, és én is ott voltam. És a gyermek szívét öröm tölti el, mert édesapja segített, nem maradt el a többitől.

Nem feledkezhetünk meg a tarisznýába beletenni az idős-megöregedett emberek iránt érzett tiszteletünket. Buzdítsuk gyermekeinket, és mi magunkat is, hogy legyen hozzájuk türelmünk, ne tudjunk mindig mindent jobban, mint ők, adjuk meg nekik a jól megérdemelt tiszteletet. Meséljünk nekik nagyszüleikről még akkor is, ha nem ismerték őket. Nyugodtan elmondhatjuk nekik, hogy megbecsülték az erdőt, mezőt, ők őrizték számunkra ezeket az értékeket, és főleg ők neveltek minket, szülőket a ti számotokra. Ahogy bánunk időseinkkel, mi is majd azt fogjuk kapni gyermekeinktől, és ne csodálkozzunk, ha gyermekeink ránk kiáltanak mondván: hallgasson, mert maga is csúnyán beszélt nagyszüleinkkel.

Gondolom, mindenki számára jó volna, ha ezekből az értékekből, amennyit csak lehet, fel tudnánk tarisznyálni, mert ezek éltetnek, fenntartanak, és majd életünk végén megkönnyítik keresztünk súlyát a hegyre felvezető úton. Próbáljunk úgy élni, hogy gyermekeink lássák meg rajtunk keresztül, melyik a jó út, és ők is ezt járják, követve őseink példáját, gondolván, ha ezen az úton nem tévedtek el őseink, azt jelenti, hogy ez az út mindig járható, és sohasem szabad megtorpanni, mert ez egy kitaposott út.

Lázár Béla

Mi történik Lövétén?

A "Mi történik Lövétén?" sorozat következő témája a 2007-2008-ban megépített fogászati rendelő léte-jöttének folyamatát fogja bemutatni.

A nem kis beruházást és utánajárást igénylő létesít-mény valójában nem egy mostani ötletnek a hozadá-ka, ugyanis évekkel ezelőtt már megfogalmazódott egy fogászati rendelő létesítésének és működtetésé-nek szükségessége. Az ötlet (vagy inkább mindenna-pi életünk lételeme) mindaddig álomnak bizonyult, míg végre 2007-ben pénzügyi lehetőségek adódtak, és valós tényként lehetett kezelni a beruházás megvalósítását.

2007 nyarán el is indultak az épület, valamint maga a fogá-szati rendelő felújítási munkála-tai, melyeket tulajdonképpen három fő részre oszthatunk:

- az egészségügyi központ épü-letének külső felújítása (tetőcse-re, külső vakolások, ajtók, abla-kok cserélése-részben, központi fűtés beszerelése),

- a tulajdonképpeni fogá-szati rendelő kialakítása,

- a rendelő működéséhez szükséges felszerelések beszerzése és felszerelése.

Az épület külső felújítása gyakorlatilag a megszokott építkezési munkálatokat foglalta magába, melyek összesen (anyagok és munkadíj) 178.773,70 lejbe kerültek. A rendelő kialakítása már több fejfájást oko-

zott, ugyanis a létesítménynek a jelen pillanatban ér-vényben lévő előírások alapján kellett elkészülnie. A szűkös hely, amelyet erre a célra lehetett szánni, egy nagyon jól átgondolt tervezésnek köszönhetően vé-gül is megfelelt még az uniós előírásoknak is. A mű-ködéshez szükséges felszereléseket két forrásból si-került beszerezni, éspedig a fogászati székét és tartozékokat Domaszék testvértelépülésünk adomá-nyozta Dr. Karsai Eleonora személyében Kispéter Géza polgármester úr közreműködésével. A rende-léshez szükséges egyéb fogásza-ti eszközöket bukaresti szaccég-től vásároltuk, melyek összérté-ke 4455,45 lej volt. A rendelő működésének engedélyezését Dr. Pál Károly végezte el, aki je-lenleg a fogorvosi teendőket lát-ja el.

A rendelő a következő program-mal működik:

Hétfő: 9.00 -13.00

Kedd : 15.30 -20.00

Csütörtök: 15.30 -20.00

Úgy gondolom, hogy a lövéteieknek közel két évtize-des álma valósult meg azáltal, hogy településünkön 2008. február 22-én egy olyan létesítmény avatóján vehettünk rész, amelynek a neve FOGÁSZATI RENDELŐ.

Lázár Zoltán polgármester



Kurutty

Április 5-én lehetőségünk adódott Mag Évával elkí-sérni "kuruttyos" gyermekeinket Farkaslakára a me-gyei fordulóra. Örömmel igent mondtam. Egrészrt azért, mert kevés alkalom van, amikor gyermekeinkkel együtt elmehetünk valahová, más-részrt Farkaslakán valamikor régen, gyermekkoromban jár-tam.

A kellemes fogadtatás után a gyermekek elfoglalták helyei-keket, bemutatkoztak, ismerked-tek a zsűri tagjaival. Tíz csapat mérte össze tudását matemati-ka, anyanyelv, zene, állatvilág, művészet terén. Talán a legér-dekesebb az idegennyelv-pró-ba volt, amikor minden csapat egy rövidke jelenetet mutatott be angol nyelven.

Érdekes volt látni, amint egy-egy feladatnál négyen összedugott fejjel tanácskoznak, aggódva néztünk egymásra, vajon hogy boldogulnak, de Mancsi és Ju-cika tanító néni mindig megnyugtattott: "megy ez ne-

kik, ezt tudják...". Szünetekben pedig megdicsérhet-tük, bátoríthattuk őket.

A sikerélmény nem maradt el, a IV-ik helyezést kap-ták, ami egy megyei verse-nyen nagyon jó. Minden csa-patot a színpadra szólítottak aszerint, hogy milyen téren volt a legjobb. A mieink mű-vészetekben ügyeskedtek. Az oklevelek és ajándékok után lassan hazafelé készülödtünk, de előtte megnéztük Tamási Áron sírját és emlékművét.

Hazafelé emelkedett volt a hangulat, a gyermekek sorra mindenki nótáját elénekelték, mi pedig nem győztük dicsér-ni őket, és örülni, hogy ott lehettünk.

A tanító néniknek, akik hónapok óta foglalkoztak ve-lük, tanították őket, köszönet, és kívánom, hogy mi-nél több versenyre készíthessék még íel gyermekein-keket, és sok sikerélményben legyen részük.

Orbán Katalin



Mihály János: A régi, gazdálkodó Lövéte

A XVII-XVIII. században a lövétei gazdálkodásnak két fő ága volt: az ugaroló földművelés és az állattartás. Lövéte nagy kiterjedésű és elég jó minőségű kaszálókkal, havasi legelőkkel rendelkezett már ekkor, melyen sikeres szarvasmarha-tenyésztést lehetett űzni. A legelőfőlöslégre jutányos legeltetési díjak mellett más községekől legelő marhákat fogadtak. Ezek a legelőkön nőtt fel a tenyésztett állatfajták közül a legfontosabb, a páratlanul izmos, erőteljes, kitartó és az idő minden viszontagságaival dacolni képes, jó igavonó állat, az ökör, amely földművelésre és más terhes gazdasági munkákra a kor viszonyai közt kiválóan használható volt. A tehenet csak borjúnevelő anyának és tejelő állatnak tartották. Szántást, vetést és egyéb gazdasági munkát kizárólagosan csak ökörrrel végeztek. Ha kivénült, és igában tovább nem volt alkalmas, még mindig értéket képviselt, még mindig hasznát lehetett venni, mert mint vágómarha a vásárokon értékesítették.

Lövéte állatállománya (1721):

Ökör Tehén Növendék Ló Juh/kecske Disznó Méhkaptár
263 225 119 31 1315 502 78

Forrás: MOL. F 49. Vegyes összeírások, Udvarhelyszék/Lövéte

A tenyésztett állatfajták közül fontos helyet foglalt el a sertés. Sertésnevelő, természetes takarmányt biztosító tölgyes, de főleg bükkös erdőség bőven volt a korabeli Lövéte határában, hol ősszel disznónyájak makkoltak. A házi hizlalás céljából a makkot nagy mennyiségben össze is gyűjtötték, és hazaszállították. A sertésszalonna minden valamire való családnál fő kellék volt (a főzéshez nélkülözhetetlen zsírt olvasztották belőle). Jelentős volt a juhtartó gazdák száma is. Lövéte határa a szarvasmarha és a sertés mellett nagy mennyiségű juhot tartott el. A juhnyáj havasi legelőkön, irtványokon vagy pedig az ugarhatáron legelt. 1721-ben az összeírt 104 adóköteles lövétei gazdának összesen 1315 juha és kecskéje volt. Akadt olyan gazda, aki 50 juhot tudott magáénak. A legkisebb lövétei juhtartónak is legalább 2-3 juha volt. A juhtartó gazdák összealakultak "cimboraságokra" (társulatok - M. J.). Egy cimboraságnak volt kb. 300-500 fejős juha, 100-250 darab meddő juha, borbécsa és tenyésztésre meghagyott nőstény báránya. Közös fogadtak majort (bácsot) a pásztorfogadó gyűléseken, s más cimboraságokkal egyetértésben közös osztották újra minden évben a legelőtesteket. A cimboraság tagjai juhszám arányában élvezték a juhtrágya hasznát, és az által javították a soványabb szántóföldjeiket.

Az állattartásból származó jövedelem mellett az erdőgazdálkodás (deszkametszés, zsendelykészítés, szénégetés, hamuzsírforrás, fafaragás), a vasbányászat, bizonyos időszakokban pedig a mészégetés, szekeresség és a sóbányászat is nyújtott némi alapot a megélhetéshez. Mindezek ellenére a legbiztosabb megélhetési alapnak, bármi is szűkös is volt a jó szántóföld errefelé, a földet, a földműves munkát tartották évszázadokon át. Ebből következően a földművelésből élőknek mindig nagyobb volt a tekintélyük, noha alig akadt a faluban egy tucatnyi család, aki földjének terméséből meg tudott élni, mint akik a helyi erőforrások által nyújtott más lehetőségeket próbálták kihasználni "kereset-kiegészítésként". A szántóföld területe a lakossághoz és a község területéhez vi-

szonyítva mindig nagyon kevés és gyengén termő volt. Egy 1809-ben kelt beadványban az alábbiakat olvashatjuk róla:

"Az egész országbeli lakosok előtt nyilván tudva vagyon, hogy a mű lakhelyünk, és kösziklás földünk a mostoha Havasok allya, környékiben helyeztetve légyen; minek okáért, ha valami mezei veteményt a mű kösziklás hegyes völgyes erdős, és igen meredekes oldalos szántó földeinkbe egy némely része lakosinknak, (...), térszen is, annak terméséhez ritkán van szerencséje, még akkor is, mikor más boldogabb helységekben közönségesen jó termés szokott lenni. A nálunk lévő gabonaterméshez kevés reménsége lehet, mert azt, vagy a hosszabban tartó tél, vagy a felettébb való nagy, és későre meg mozduló hó meg szokta emészteni vagy ha szalmájában terem is a szemzés idejében, a mostoha údők környűl állása a szemzéstől meg szokta fosztani úgy annyira, hogy a Homoród Lövétei Mezőben a mi kevés gabona néha néha terem is a Lakosok száma szerint nem hogy elégséges volna, hanem majd csak kovásznak való volna annál is inkább, hogy ahol alkalmasabatska volna; és jobb, jobb a mezei vetemény termésére az is a Possesor Urak birtokában vagyon és ugyan azért (...) az egész Homorod Lövétei minden lakosok akiknek igavonó barmok vagyon /: Ezek pedig helységünk béli lakosoknak csak a két részit teszik:/ széllyel az országban szekerem kereskedéssel, deszkával, s több minden épületre szükséges materialekkal magunk élelmünköt keressük, cselédjeinket táplállyuk, házunk állapotját tarttyuk, a Királyi Contributiót fizessük; (...) Más része nyomorult falus felűnknek Bányából Vas Hámból keresi minden napi kinyerit, a mely a mű határunkon is találtatik, (...).

A XVIII-XIX. századi paraszti, hagyományos életmódról, gazdaságról, a szántóhatár milyenségéről becses adatokat tartalmaznak a korabeli úrbéri összeírások (1785, 1820) is. *"Három határunk vagyon ugyan, de ez határunk, némelly része zabnál egyebet nem terem, más része Buzát, rosot s egyebet, ha trágyázhatjuk meg terem; oldalokra kel minden felé trágyázunk; szántani is négy vonó Marha kívántatik. A víz mellet kevés szénát tsinálunk, aztot is a víz gyakorta károsíya, az erdők között csinálunk inkább, melynek füve nem kétszer kaszálható a szénája is sovány; egy hold széna fűről (...) egy mása széna kerül fel."* - vallják 1785. július 20-án Lövétén a beeskettek az összeíró biztosoknak.

Aki nem rendelkezett a szántáshoz szükséges négy ökörral, "cimborában" (azaz társulva - M. J.) szántott. Hogy mekkora volt a terméshozam, azt az 1820-as évre tudjuk megmondani, ugyanis akkor a lövéteiek bevallják, hogy "(...) a jól meg mivelt földben, közönségesen, egy véka őszi vetés után, meg terem három Kalongya, ebből szem lészen másfél véka". A gyenge terméseredményt, amint azt már korábban is jeleztük, a lövéteiek részben állattartással pótolták. A mezőgazdaság két ága itt, ahol a köves, agyagos határt csak négy ökörral lehetett megszántani, szétválaszthatatlanul egybefonódott. A XVIII. században és a XIX. század elején még a rideg és félrideg állattartás dívott itt. Ökrök, tehenek, lovak, juhok, kecskék, disznók nagy számban legeltek a nyomáshatáron és a tágas, füves havasi legelőkön. (folytatjuk)

Egészségünk

Mi a teendő áramütés esetén?

A háztartásban előforduló elektromos gépek érintése égési sérülést, az elektromos áram pedig eszméletvesztést okozhat, sőt a gyerek légzését és szívverését is leállíthatja. Ha a gyerek árammal érintkezik, ki kell kapcsolni az áramot, vagy megszüntetni az árammal való érintkezést, még mielőtt hozzáérünk a gyerekekhez, különben mi is áramütést kapunk. Ha az áramot nem lehet kikapcsolni, azonnal meg kell szüntetni a gyerek árammal való érintkezését. Keressünk olyan tárgyat, ami nem vezeti az áramot, egy seprűt vagy egy műanyag csövet, és toljuk el a gyerek végtagját az áramforrástól. Ügyeljünk, hogy a kezünk és a tárgy feltétlenül száraz legyen, és ne álljunk nedves vagy fém felületen.

Áramforrás érintése égési sebeket is okozhat (áramjegyet). Ezek a sebek kisméretűek, de gyakran nagyon mélyek. Előfordul, hogy nemcsak ott keletkezik seb, ahol az áram behatolt a gyerek testébe, hanem ott is, ahol kilépett.

Minden áramütés okozhat sebet, bármilyen kicsi is, orvos vizsgálja meg!!!

Ha már megszűnt az árammal való érintkezés, vizsgáljuk meg a gyereket, ellenőrizzük a gyerek légzését, s, ha szükséges, kezdjük meg az újraélesztést. Ha a gyerek öntudatlan, de lélegzik, fordítsuk stabil oldalfekvésbe, és azonnal hívjuk a mentőt.

Ha a gyerek jól van, tartsuk az égett területet hideg, folyó víz alá, hogy lehűtsük a sebeket. Kötözzük be a sebeket, és vigyük a gyereket a legközelebbi orvosi rendelőbe vagy kórházba.

Miklós Emília

"Elődeink nyomában" - Pütkösi gyalogtúra

Az elmúlt évekhez hasonlóan ismét gyalogtúrát szervezünk (immár harmadik alkalommal) a pütkösi csíksomlyói búcsú alkalmával.

A gyalogtúra történetéről csupán annyit, hogy immár harmadik éves múltjára tekint vissza, ami azt jelenti, hogy először 2006-ban szerveztük meg egy kis lelkes csapat, illetve jómagam közreműködésével. Jókora tapasztalatok után 2007-ben ugyancsak megszerveztük a túrát, persze sokkal nagyobb sikerrel és sokkal több gyalogossal. Gyarapodott mind a lövétei, mind pedig a testvértelepüléseinkről érkező gyalogosok száma.

Az idei túra szervezése most van folyamatban. Testvértelepüléseink, valamint még más anyaországi települések is jelezték részvételi szándékukat. Remélhetőleg a lövétei résztvevők száma is fog gyarapodni. Éppen ezért szeretettel várjuk, hogy kapcsolódjanak kapcsolódjatok be e mozgalomba. Bővebb információval hirdetésen keresztül fogunk szolgálni.

Lázár Zoltán polgármester



Labdarúgás

Az elmúlt időszakban, a tavaszi idény elején, a Lövete Sport Egyesület labdarúgócsapatai a következő eredményeket érték el:

Junior C korosztályos megyei bajnokság:

Lövete - Székelyudvarhely 0-5

Székelykeresztúr - Lövete 3-0

Szentegyháza - Lövete 1-0

A városok erős mezőnyében a gyerek csapat kevés pontot és gólt szerzett, viszont nagyon sok tapasztalattal gazdagodtak, amit a következő idényekben tudnak majd kamatoztatni a fiúk.

A felnőtt csapat erőteljes fiatalításon megy keresztül. Ez meg is látszik, érződik, hisz nem tudják hozni a már megszokott, jó eredményeket:

Lövete - Farkaslaka 2-0

Székelyudvarhely - Lövete 4-0

Lövete - Szentábrahám 1-4

Szentlélek - Lövete 2-2

Hamarosan "öregfiúk" csapat is alakul, amelyben régi focisok, valamint idősebb focirajongók fogják időnként megmozgatni az öreg, kissé "berozsdásodott" csontjaikat, izmaikat.

Györgylőrincz Ernő



Április 5-én kis csapatunk részt vett a **Kurutty** megyei fordulóján. A verseny Farkaslakán volt megtartva, ahol tíz csapat küzdött. Ezúttal a matematika, állatvilág, anyanyelv, angol, művészetek, ügyességi próbákön kívül még a jeles napok és EU-anyagból is kellett készülnünk. Most is beleadtunk „apait- anyait”, és nagy öröm ért bennünket, mert a negyedikek lettünk. Művészetekből értük el a legjobb eredményt. Számunkra ez egy igazi megmérettetés volt, aminek az eredményét a tanító néniknek is köszönhetjük, akik felkészítettek, és velünk együtt idegeskedtek. Ezúton szeretnénk megköszönni nekik odaadó munkájukat.

A versenyt változatos program követte, majd ének szóval tért haza kis csapatunk.

András Tünde IV. B osztály

Diákszótár (mobilon használatos)

üzi - üzenet

király - vagány, nagyon jó

hari - harag

ari - aranyos

bakker - indulatszó, jelentése: azt a mindenit!

helcsi, szasz - szia

h - hogy

n - nem

tom - tudom

Mizu? - mi a helyzet?

dumcsi - beszélgetni

doncs - idétlen, ronda

köcsög - béna

tuti - szuper

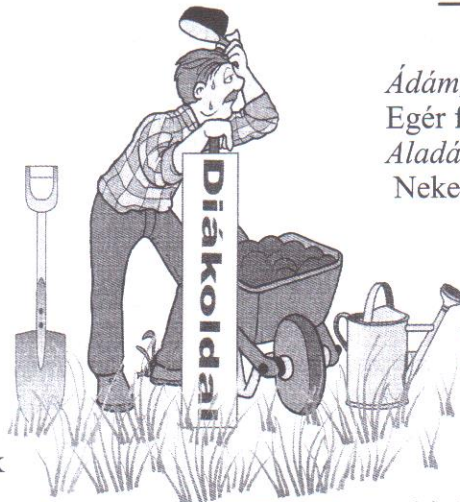
tanci - tanár

Mi csi? - mit csinálsz?

naci - nadrág

gürizni - dolgozni

VI. osztályos lányok



Szerelmi horoszkóp áprilisra

VÍZÖNTŐ: a pároddal mostanában nem egy irányba néztek!

HALAK: szerelmes hangulatban vagy, szerelmi kapcsolatodban helyreállt a rend!

KOS: ebben az időszakban úgy érezheted, kedvesed nem őszinte hozzád!

BIKA: kedvesed ebben az időszakban nem áll mindenben melletted, ami a hivatásodat fenyegeti!

IKREK: szerelmi életedben minden rendben van!

RÁK: szerelmi életedben egy nagyon kedves időszak vár rád!

OROSZLÁN: szerelmi életedben vitás helyzetek kialakulására számíthatsz!

SZŰZ: szerelmi életedben a Mars közeledése mindent helyrehoz!

MÉRLEG: anyagi ügyek intézése miatt keveset lesz a pároddal!

SKORPIÓ: szerelmeddel külföldre utazhatsz!

NYILAS: pároddal mostanában nem tudtok közös programot szervezni egy harmadik személy miatt!

BAK: az áprilisi hónap nagyon meghitt hangulatot hoz neked!

VIII. A osztályos lányok

Névcsúfolók:

Ádám,

Egér fut a hátán.

Aladár,

Neked tojik a madár.

Anna,

Tele van a kanna.

Balázs,

Csípjen meg a darázs.

Böske,

Mért vagy olyan szöske?

Azért vagyok szöske,

Mert a nevem Böske.

Ernő,

Teli a bendő.

Dani, Dani, dedelle,

Hentereg a gödörben.

Áprilisi feladványok:

1.) A bal felső sarokból kiindulva, lólépésben haladva -ha ügyesek vagytok- egy állat nevét kapjátok.

H				L
		A		

2.) Ha 2 tyúk 3 nap alatt 5 tojást tojik, akkor hány tyúk hány nap alatt hány tojást tojik ?

3.) Egy dobozban van 10 golyó: 3 piros és 7 fehér. Hányat kell kiszedni, hogy biztosan ne maradjon benne egy sem?

4.) Mi a fotoszintézis?

a) hangszerrel, pontosabban szintetizátorral történő fényképezés

b) április 1. tudományos megnevezése

A megoldásokat nem szükséges beküldeni! A nyertest az alábbi pontozás alapján választjuk ki:

Pontozás:



Vicc

Az esti ima után a kisfiú megkérdezi az anyukáját:
- Anya, mit jelent az a szó, hogy ima?

- Üzenet, fi-am, az Istennek.

- Értem! És azért küldjük este, mert akkor olcsóbb?

András

Sarolta

VII. A

Április

Április, április elseje a bolondok napja, és te vagy az év legviccesebb hónapja. A rügyek bomlanak, a méhek donganak, te vagy a legjobb? Április?!

Április, április, szép vagy még ma is, nem vagy más, mint hamis? Ekkor megvicceljük egymást, külön-külön mindenki mást talál ki, mások így kuncognak: hi-hi-hi.

György Krisztina
IV. osztályos tanuló

ANYAKÖNYVI HÍREK 2008. március

- Születések száma: 1
GYÖRGY ERVIN
- Házasságkötések száma: 1
FORGÁCS CSABA és
LÁSZLÓ IBOLYA
- Őszinte részvétünket fejezzük ki a márciusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:
MÁRTON ANNA
MIHÁLY FERENCZ
ORBÁN JULIANNA

Régi arcok sárgult fényképeken



A Lövétei Bányavállalat egykori "agitációs brigádja", 1960-as évek
(M. J. tulajdona)

Előválasztások ...

A helyi RMDSZ által március 30-án megtartott helyhatósági előválasztásokon 571 személy jelent meg. Az eredmények a következőképpen alakultak:

Polgármesterjelöltek esetében:

Györgylőrincz Ernő - 297 szavazat
Lázár Zoltán (Boros) - 253 szavazat

Tanácsosjelöltek esetében:

György Bernát-Zsolt (Vadász)	- 325 szavazat
Molnár József	- 303 szavazat
Györgylőrincz Ernő	- 284 szavazat
Mag István	- 271 szavazat
Kelemen Árpád	- 265 szavazat
Mihály László (Szöcs)	- 254 szavazat
Molnár Juliánna	- 250 szavazat
Lázár Zoltán (Boros)	- 233 szavazat
András Zsolt	- 202 szavazat
Mihály János (Kuti)	- 199 szavazat
Demeter László	- 197 szavazat
Gábos Zoltán (Katyós)	- 182 szavazat
András Árpád (Pista)	- 172 szavazat
Tódor László Botond	- 166 szavazat
Fazakas Imre	- 158 szavazat
Egyed József	- 151 szavazat
Fazakas Pál	- 148 szavazat
Pál Csaba Emeric	- 139 szavazat

Köszönjük minden kedves falustársunknak, hogy megjelent az előválasztásokon, és kívánunk továbbra is erőt, egészséget!

Lázár Zoltán polgármester

Megalakult

2008. április 9-én megalakult községünkben a Magyar Polgári Párt (MPP) helyi szervezete.

A szervezet elnökévé Egyed József mérnök-vállalkozót, alnőkövé a zenetanári végzettségű András Lászlót, elnökségi tagoknak Mihály János történészt, Györgylőrincz Csaba vállalkozót és Fazakas Imre esztergályost választották.

Áprilisi időjóslo rigmusok

Az időjárásban a legszeszélyesebb hónapot, az áprilist a jó gazda különösen figyelte, így nem csoda, hogy számos jóslás maradt fenn:

Ápr. 12.- az esztendő századik napja Gyuláé. Megmutatja: amilyen az idő ekkor, annak ellenkezője várható a következő negyven napban.

Ápr. 25. - Ha megszólal Márk napján a fülemüle, szép tavasz lesz.

Ha április utolsó napja jó időt hoz, vele hozza a jó termést is, ha meg rossz az idő, viszi a hasznot.

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta

Kiadja a LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János, titkár: András Kinga,
tördelés és szerkesztés: Mag István, korrektúra: Lázár Emília

Munkatársak: András Magdolna, András Zsolt,

Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár Zoltán,

Miklós Emília, Molnár Juliánna, Pál Erzsébet

Támogatók: Lövete Közbirtokossága,

Lövete Község Helyi Tanácsa, Select Metleplast kft.

A szerkesztőség elérhetősége: Lövete Községi Könyvtár,

tel.: 0266-220806, e-mail: loveteikialto@freemail.hu

Készült a ROTAPRINT nyomdájában; Szentegyháza,

József Attila u. 3/b. tel.: 0266-247836